

10.10.2018

DIAARIO 1007/101018

SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖ

VIITE: LAUSUNTOPYYNTÖ STM/2645/2017

LAUSUNTO TUPAKKA- JA NIKOTIINIPOLITIIKAN KEHITTÄMISTYÖRYHMÄN MIETINNÖSTÄ

Sosiaali- ja terveysministeriö pyytää lausuntoa tupakka- ja nikotiinipolitiikan kehittämistyöryhmän mietinnöstä. Työryhmän tehtävänä on ollut tehdä esityksiä lakimuutoksiksi ja muiksi toimenpiteiksi, jotka tukevat ja edistävät tupakka- ja nikotiinituotteiden käytön loppumista vuoteen 2030 mennessä. Suomen Apteekkariliitto toteaa mietinnöstä kunnioittavasti seuraavaa:

Työryhmä on tehnyt perusteellista työtä ja ehdottanut kiitettävästi useita uusia avauksia tupakka- ja nikotiinituotteiden käytön vähentämiseksi. Koska Suomen tupakkalain tavoitteena on yksiselitteisesti tupakka- tuotteiden ja muiden nikotiinipitoisten tuotteiden käytön loppuminen, ovat ehdotetut toimenpiteet varsin perusteltuja lain tavoitteen saavuttamiseksi.

Ehdotuksilla pyritään vähentämään tupakoinnin houkuttelevuutta verenkorotuksin, tupakointikieltoalueita laajentamalla ja tupakkamerkkien brändien näkymistä vähentämällä. Nuorten tupakoinnin aloittamista pyritään vähentämään nostamalla ostoikäraja 20 vuoteen. Verovapaata maahantuontia ja nuuskan matkustajatuonnin rajoja pyritään pienentämään ja uusien nikotiinituotteiden säätelyä terävöittämään.

Nämä kaikki ovat järkeviä ehdotuksia ja edistävät Suomen tupakkalain tavoitteen saavuttamista. Alla lausumme vielä erikseen parista ehdotuksesta:

Tupakoinnin lopettamisen tuki ja ehdotus 20

Tupakka- ja nikotiiniriippuvuus ovat sairauksia, joten työryhmän ehdotukset tupakoinnin lopettamisen tueksi ovat erityisen kannatettavia. Sosioekonomisten erojen vähentämisen kannalta on oleellista, että tukea tupakoinnin lopettamiseen on saatavilla helposti ja maankattavasti.

Mietinnössä todetaan, että suomalainen käyttää terveydenhuollon palveluja keskimäärin kolme kertaa vuodessa, tupakoiva tätä useammin. Haluamme muistuttaa, että apteekeissa käydään keskimäärin 3-4 kertaa useammin kuin muissa terveydenhuollon toimipisteissä. Maanlaajuista ja kattavaa apteekkiverkostoa ja apteekeissa työskenteleviä terveydenhuollon ammattilaisia (farmaseutteja ja proviisoreja) olisi syytä hyödyntää entistä systemaattisemmin ja tehokkaammin tupakoinnin lopettamisen tukemisessa.

Kuten työryhmä toteaa, tupakoinnin lopettamisen tulokset paranevat selvästi oikein ohjatulla vieroituslääkehoidolla. Lääkehoitojen ohjaus ja tuki kuuluvat apteekkien ydintehtäviin. Tupakka- ja nikotiiniriippuvuuden ehkäisyn ja hoidon käypä hoito -suosituksessa apteekkien tehtäväksi on määritelty vieroituslääkehoidon oikeasta toteutumisesta huolehtiminen ja seuranta. Lopettajia tulee erityisesti rohkaista vieroituslääkkeiden käyttöön ja tukea hoidon onnistumista.

Työryhmä esittää, että kaikki tupakka- ja nikotiiniriippuvuuden hoidossa käytettävät reseptillä lääkärin määräämät vieroituslääkkeet otetaan sairausvakuutuksen lääkekorvauksen piiriin. Ehdotus on kannatettava: sekä nikotiinikorvaushoitolääkkeet että kaikki reseptilääkestatuksella olevat tupakanvieroituslääkkeet tulisi ottaa sairausvakuutuksen lääkekorvauksen piiriin, kun ne on reseptillä määrätty (lääkäri tai myös reseptioikeudet omaava hoitaja).

Tukea hoidon onnistumiseen tarvitaan myös reseptin kirjoittamisen jälkeen. Tässä apteekkien rooli korostuu ja se tulisi tuoda näkyväksi osaksi tupakasta vieroituksen hoitopolkuja.

Ehdotus 32

Työryhmä on ehdottanut lääkelain muutosta, jolla viranomaiselle lisätään harkintavaltaa nikotiinikorvaushoitovalmisteiden jakelukanavista tilanteissa, joissa korvaushoitovalmiste on selvästi tehty sen kaltaiseksi, että se on omiaan ylläpitämään henkilön nikotiiniriippuvuutta tupakasta vieroituksen sijaan.

Suomen Apteekkariliitto toivoo ensisijaisesti, että nikotiinikorvaushoitovalmisteiden jakelu tapahtuisi jatkossa ainoastaan paikoista, joissa on saatavilla osaamista sopivan lääkemuodon ja vahvuuden valintaan, tuotteen oikean käytön tukeen ja hoidon onnistumisen seurantaan. Riittävällä ohjauksella ja tuella saadaan valmisteista paras hyöty irti tupakoinnin tai nuuskan käytön lopettamisen tukena.

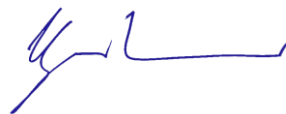
Toissijaisesti tuemme työryhmän ehdotusta viranomaiselle myönnettäväksi harkintavallaksi nikotiinia sisältävien itsehoitolääkkeiden jakelukanavista. Toivomme harkintavallan ulottuvan koskemaan kaikkien nikotiinia sisältävien itsehoitolääkkeiden jakelukanavaa. Viranomainen saisi näin mahdollisuuden huomioida valmisteiden myyntiluvan edellytyksenä olevissa valmisteyhteenvedoissa esitetyt valmisteiden tehoon ja turvallisuuteen liittyvät näkökohdat, sekä valmisteiden oikeaan käyttöön liittyvän neuvonnan tarpeen ja väärinkäytön ehkäisyyn.

Muilta osin Suomen Apteekkariliitolla ei ole kommentoitavaa tupakka- ja nikotiinipolitiikan kehittämistyöryhmän mietinnöstä.

SUOMEN APTEEKKARILIITTO

Marja Ritala
puheenjohtaja

Charlotta Sandler
farmaseuttinen johtaja